

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЖОГОРКУ СОТУНУН
КОНСТИТУЦИЯЛЫК ПАЛАТАСЫНЫН СУДЬЯЛАР
КОЛЛЕГИЯСЫНЫН
АНЫКТАМАСЫ**

Ысаков Бекболот Шайдиллаевичтин кайрылуусун өндүрүшкө
кабыл алуудан баш тартуу жөнүндө

2019-жылдын 10-июну

Бишкек шаары

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын судьялар коллегиясынын төмөнкү курамы: Ч.О. Осмонова, А.О. Нарынбекова, Э.Ж. Осконбаев, сот отурумунун катчысы С.А. Джолгокпаеванын катышуусунда Ысаков Бекболот Шайдиллаевичтин кайрылуусун карап чыгып, төмөнкүлөрдү

Т А П Т Ы:

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасына 2019-жылдын 30-апрелинде Б.Ш. Ысаковдун Кыргыз Республикасынын «Кыймылсыз мүлккө жана аны менен болгон бүтүмдөрдү укуктарды мамлекеттик каттоо жөнүндө» Мыйзамынын 24-статьясынын 3-пунктун Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 16-беренесинин 3-бөлүгүнө, 29-беренесинин 3-бөлүгүнө, 40-беренесинин 2, 3-бөлүктөрүнө карама-каршы келет деп табуу жөнүндө өтүнүчү келип түшкөн.

Кайрылуучу өз кайрылуусунда, Кадамжай райондук жерге жайгаштыруу жана кыймылсыз мүлккө укукту каттоо башкармасынын М. Токтоматовдун Кадамжай шаарынын тургундарынын укугун коргоо максатында берилген адвокаттык суроо-талабына берген 2019-жылдын 17-апрелиндеги жообу күмөндүн пайда болуусуна алып келгенин көрсөтөт. Анткени, Кадамжай райондук жерге жайгаштыруу жана кыймылсыз мүлккө

укукту катгоо башкармасы адвокаттын А.Т. Турдуматовго жана З.А. Кулболдиевага тиешелүү мамлекеттик актылардын көчүрмөлөрүн берүү жөнүндө суроо-талабына жооп берип жатып, талашылып жаткан ченемге шилтеме жасап, аларды берүүгө мүмкүнчүлүгү жок экендигин билдирген.

Буга байланыштуу, арыз берүүчү Кыргыз Республикасынын жарандары өз укугун коргоо үчүн сотко кайрылуу жана квалификациялык юридикалык жардам алуу укугунан чектелип жаткандыгын белгилейт.

Кайрылуу субъекти Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 57-беренесине ылайык адвокаттардын өзүн-өзү башкаруучу кесиптик жамааты катары адвокатураны уюштуруу жана анын ишмердиги, ошондой эле адвокаттардын укуктары, милдеттери жана жоопкерчилиги мыйзам менен аныкталат деп көрсөтөт.

Мындан тышкары, кайрылуунун ээси Б.Ш. Ысаков “Кыргыз Республикасынын Адвокатурасы жана адвокаттык иш жөнүндө” Мыйзамынын 25-беренесинин 2-бөлүгүнө шилтеме жасап, адвокат өзүнүн ыйгарым укуктарын аткаруу максатында, юридикалык жардам көрсөтүү үчүн зарыл болгон маалыматтарды чогултууга, анын ичинде мамлекеттик органдардан, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынан, ошондой эле коомдук бирикмелерден жана башка уюмдардан маалыматтарды жана башка документтерди суратып алууга укуктуу жана аталган органдар жана кызмат адамдары адвокаттын суроо-талабы алынган күндөн тартып бир айлык мөөнөттөн кечиктербестен сураткан документтердин көчүрмөлөрүн берүүгө милдеттүү деп эсептейт.

Арыз берүүчүнүн пикиринде, жогоруда аталган мамлекеттик актылардын көчүрмөлөрүн алуу мүмкүнчүлүгүнүн жок болуусу жарандардын өз турак жайларына кирүүсүнө бөгөт коюп, мыйзамсыз документтерди сот аркылуу жокко чыгаруу укугу чектелип жаткандыгын билдирет.

Жогоруда баяндалгандардын негизинде, арыз берүүчү Кыргыз Республикасынын «Кыймылсыз мүлккө жана аны менен болгон бүтүмдөрдү укуктарды мамлекеттик каттоо жөнүндө» Мыйзамынын 24-статьясынын 3-пунктун Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 16-беренесинин 3-бөлүгүнө, 29-беренесинин 3-бөлүгүнө, 40-беренесинин 2, 3-бөлүктөрүнө карама-каршы келет деп табууну суранат.

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын судьялар коллегиясы кайрылууну изилдеп чыгып, «Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 28-беренесинин 2-бөлүгүнүн негизинде текшерүү жүргүзгөн судья Ч.О. Осмонованын маалыматын угуп, төмөнкү тыянакка келди.

«Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 24-беренесинин 2-бөлүгүнө ылайык мыйзамдын, башка ченемдик укуктук актынын, Кыргыз Республикасы үчүн күчүнө кире элек эл аралык келишимдин же Конституцияга өзгөртүүлөр тууралуу мыйзамдын долбоорунун Конституцияга ылайык келүүсү жөнүндөгү маселеде күмөндүүлүктүн пайда болуусу - ишти конституциялык сот өндүрүшүнүн алкагында кароого негиз болуп эсептелет.

Ал эми, кайрылуу субъектиси өзүнүн өтүнүчүндө талашылып жаткан ченемдин Кыргыз Республикасынын Конституциясынын адамдын жана жарандардын укуктарына жана эркиндиктерине байланышкан талаптарына ылайык келүүсү жөнүндөгү маселеде күмөндүүлүктүн бар экендигин тастыктаган укуктук негиздеме келтирген эмес.

Талашылып жаткан ченемге ылайык айрым жактын өзүнө таандык кыймылсыз мүлк объекттери жөнүндө жалпыланган маалыматтар, ошондой эле кыймылсыз мүлктүн каттоо китепчесиндеги документтердин

көчүрмөлөрү кээ бир жактарга, анын ичинде укук ээсинен ишеним кат алган жеке жана юридикалык жактарга гана берилет деп бекитилген.

Б.Ш. Ысаковдун кайрылуусунун мазмунуна караганда, аталган ченем кыймылсыз мүлктүн мамлекеттик актысынын күбөлөндүрүлгөн көчүрмөсүн алууга тоскоолдук жаратып, сотко кайрылуу укугунан ажыратат.

Ал эми кыймылсыз мүлккө укуктарды жана аны менен болгон бүтүмдөрдү каттоону жүзөгө ашыруучу мамлекеттик орган инсандыкты ырастаган документин көрсөткөн кимге гана болбосун жазуу жүзүндөгү арызы боюнча кыймылсыз мүлк бирдигине катталган укуктар жана түйшүккө салуулар (чектөөлөр) жөнүндө маалыматты берүүгө милдеттүү. Ошондуктан, аталган маалымат адвокаттын юридикалык жардам көрсөтүү үчүн зарыл болгон маалыматтарды чогултууга, анын ичинде мамлекеттик органдардан, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынан, ошондой эле коомдук бирикмелерден жана башка уюмдардан маалыматтарды жана башка документтерди суратып алуу укугун жүзөгө ашырат жана сотко кайрылууга жетишерлик маалымат катары саналат. Башкача айтканда, сотко кайрылуу үчүн, кыймылсыз мүлктүн менчик ээсине гана таандык болгон тиешелүү укукту аныктоочу документтин көчүрмөсүн алуу муктаждыгы пайда болбойт.

Демек, талашылып жаткан ченем адамдын соттук коргонууга болгон укугун жүзөгө ашыруусуна жолтоо болбойт жана анын конституциялуулугунун күмөндүүлүгүн жаратпайт.

«Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 28-беренесинин 3-бөлүгүнүн 1-пунктуна ылайык эгерде кайрылуу таризи жана мазмуну боюнча ушул конституциялык Мыйзамдын талаптарына ылайык келбесе судьялар коллегиясы кайрылууну өндүрүшкө кабыл алуудан баш тартат.

Жогоруда аталган тыянактардын негизинде, «Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө»

конституциялык Мыйзамдын 28-беренесинин 2-бөлүгүн, 3-бөлүгүнүн 1-пунктун жетекчиликке алып, Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын судьялар коллегиясы

А Н Ы К Т А Д Ы:

1. Ысаков Бекболот Шайдиллаевичтин өтүнүчүн өндүрүшкө кабыл алуудан баш тартылсын.

2. Өтүнүч арыз ээсине кайтарылып берилсин.

3. Аныктама Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасына даттанылышы мүмкүн.

Судьялар коллегиясы:

Ч.О. Осмонова

А.О. Нарынбекова

Э.Ж. Осмонбаев